

INTERNATIONAL
CO-OPERATIVE
ALLIANCE

Route des Morillons 15
1218 Grand-Saconnex
Geneva
Switzerland

Tel: (41 22) 929 88 88
Fax: (41 22) 798 41 22
E-mail: ica@ica.coop
Website: www.ica.coop

82. Nemzetközi Szövetkezeti Nap – 2004. július 3. Az ENSZ 10. Nemzetközi Szövetkezeti Napja

Az SZNSZ üzenete

Szövetkezetek a tisztességes globalizációért: Teremtsünk lehetőséget mindenkinek!

A tisztességes globalizáció az emberek első helyre állítását jelenti: jogaik, kulturális önazonosságuk és autonómiájuk tiszteletben tartását, azoknak a helyi közösségeknek az erősítését, amelyekben élnek. A Szövetkezetek ezen Nemzetközi Napján a szövetkezeti vállalkozásokat világszerte, attól függetlenül, hogy kicsik-e, vagy nagyok, úgy kellene elismerni, mint amelyek ilyenfajta globalizációt valósítanak meg.

A globalizáció mindenkit érint. Vitathatatlanul sokak számára előnyökkel járt, összességében azonban előnyeit a világ népességének többsége még nem érzi. A globális gazdaság jelenlegi működésében mutatkozó tartós kiegyensúlyozatlanságok etikai szempontból elfogadhatatlanok, politikailag pedig tarthatatlanok. A világ vezetőiből létrehozott – „A Globalizáció Szociális Dimenzióival Foglalkozó Nemzetközi Bizottság” (World Commission on the Social Dimension of Globalisation) azon munkálkodik, hogy a globalizáció mindenki számára hasznot hozó módját megtalálja. Azzal érvelnek, hogy a gazdasági javait tisztességesebben kellene és lehetne elosztani az általános elosztási értékeken alapuló, demokratikusan irányított és tisztességes globalizáció, továbbá az emberi jogok és az egyén méltóságának tiszteletben tartása révén, ami lehetőségeket és kézzel fogható hasznot hoz minden ország és nép számára.

A Bizottság rámutat arra a meghatározóan fontos szerepre, amelyet a szövetkezetek a globalizáció alakulásának formálásában a civil társadalom más résztvevőivel együtt játszanak. A Bizottság külön megemlíti, hogy a szövetkezetek kulcs-szerepet tölthetnek be a következő területeken:

- a párbeszéd és az irányítás erősítése – a szövetkezeteket hosszú időn át „a demokrácia iskolái”-ként ismerték;
- a gazdasági teljesítőképesség erősítése – a szövetkezetek világszerte piacvezetők sok ipari ágazatban, gyakran megoldják a piaci hiány-helyzeteket, biztosítva ezzel a gazdaság hatékonyabb működését;
- helyi gazdasági bázis építése – a szövetkezeteket a helyi igények hozzák létre, s ők, gazdasági tevékenységüktől függetlenül – eltérően más vállalkozásoktól – továbbra is kötődnek helyi közösségeikhez;
- a társasági szociális felelősségek növelése – a szövetkezetek hosszú időn át újítók voltak a gyakorlatban a gazdasági és a társadalmi ötvözésében.

A szövetkezetek szerint az emberek jelentik a vállalkozás szívét-lelkét. A szövetkezetek lehetőséget teremtenek az emberek számára ahhoz, hogy segítsenek magukon; megfeleljenek az életük során szemben talált gazdasági és szociális kihívásoknak. Világszerte már több mint 800 millió a szövetkezeti tagok száma. A szövetkezetek több nőt és férfit alkalmaznak, mint a

multinacionális gazdasági társaságok, amelyek pedig a globalizáció egyik legfőbb jelképei és hasznélvezői. Noha a szövetkezetek a helyi tagok igényeire összpontosítanak, és azokat szolgálják, azoknak tesznek eleget, maguk is részt vesznek globális kapcsolatokban és együttműködésben. Számos nemzetközileg elfogadott alapelvben és értékben osztoznak. Demokratikus alapjaik, továbbá a gazdasági és szociális célkitűzések különleges ötvöződése miatt ideális helyzetben vannak ahhoz, hogy szerepük legyen a globalizáció tisztességesebbé tételében – és ezt már nemzedékek óta folytatják.

A szövetkezetek sokféle módon képviselik a globalizáció tisztességesebb és emberibb arcát. A szövetkezetek például maguk is globalizálják tevékenységeiket a nemzeteken átnyúló (transznacionális) szövetkezetek révén, tiszteletben tartva a helyi közösségeket, ám gazdaságilag versenyképesebben a multinacionális vállalkozásoknál. A tisztességes kereskedelmi kezdeményezések sok részben tartalmaznak szövetkezeti összetevőt, akár a termelők szintjén, akár pedig a kiskereskedő révén, és képessé teszik a kisebb termelők számára is a világpiacokra való eljutást. És attól függetlenül, hogy a szövetkezet milyen tevékenységet folytat nemzetközi szinten, annak gazdasági és szociális hozadéka általában visszatér tagjaihoz, a helyi közösségekbe.

A globalizáció önmagában nem szükségszerűen rossz dolog. A kihívás a globalizáció tisztességesebbé tételében, és hasznainak szélesebb körű szétosztásában van. A szövetkezeti mozgalom a maga részéről készen áll arra, hogy ebből kivegye részét.